

Farský list

15
2012

19.07.2012 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

ročník VII.

Úvodník

17. júla 1960 v leopoldovskej väznici dotĺklo šľachetné srdce jedného z najväčších predstaviteľov cirkevného života tohto storočia u nás, prešovského biskupa Pavla Petra Gojdiča. Jeho meno je pre všetkých kresťanov na Slovensku, ale zvlášť pre jeho milovaných gréckokatolíkov, symbolom vernosti Kristovi a jeho Cirkvi proti útlaku ateistického komunistického režimu. Najmä pre jeho hrdinské a nadovšetko trpezlivé znášanie nespravodlivosti sa jeho meno stalo známym. Jeho príklad slúži ako vzor a posila pre celú Cirkev. Dnes sú už dobre známe niektoré epizódy z jeho biskupského i väzenského života, v ktorých na jednej strane vyniká sila jeho charakteru a na druhej strane dobrota a miernosť srdca. Hlboko sa zjednotil s Kristom, a to aj s Kristom trpiacim a ukrížovaným, s Kristom, ktorý odpúšťa tým, ktorí „nevedia, čo robia“.

Svätosť však nie je jednorazovým úkonom.

Gojdičovo mučeníctvo nie je náhodným výsledkom súhry okolností. K takýmto duchovným darom pripravuje Pán svojich vyvolených počas celého ich života cez rozličné osobné osudy, cez skúšky, radosti i bolesti. Každá pozitívna odpoveď na Pánov dar uschopňuje človeka prijať a rozvíjať ďalšie Pánove milosti. Pohľad na život biskupa Pavla nám pomáha zachytiť a rozpoznať znaky Božieho volania k svätosti, ako aj Gojdičovu schopnosť využiť každú príležitosť na štedré opätovanie Pánovej lásky. Vo svojom živote sa mnohokrát nachádzal na rázcestí dôležitých životných rozhodnutí. Chcel si však vždy voľiť tú cestu, ktorá ho lepšie privedie k Pánovi – a to aj vtedy, keď preto musel ísť „proti prúdu“, keď správny chodník bol zarastený trní a bodľáčim.

Osobe biskupa Gojdiča sa dnes venuje stále väčšia pozornosť. Stačí si spomenúť na slová bl. pápeža Jána Pavla II., ktorými sa prihovril veriacim pri svojej historickej návšteve Slovenska. Vernosť a vytrvalosť v utrpení – to je najväčší dar biskupa Pavla Gréckokatolíckej cirkvi na Slovensku. Kristov námestník Ján Pavol II. zhodnotil tento dar rokov tichého utrpenia biskupa Gojdiča i celej Gréckokatolíckej cirkvi slovami: „Gréckokatolícke spoločenstvo vyšlo z tejto skúšky obnovené a posilnené aj vďaka svedectvu a krvi početných mučeníkov. Živým dôkazom toho je viera veľkého počtu laikov, rehoľníkov, rehoľníčok, kňazov i duchovných pastierov. Stačí spomenúť utrpenie biskupa Vasiľa Hopka a mučeníctvo biskupa Pavla Gojdiča. Na prahu tretieho kresťanského tisícročia je to vzácny príspevok, ktorý vaše spoločenstvo dáva do pokladnice Cirkvi, a najmä v prospech ekumenizmu. Cesta k plnej jednote všetkých Pánových učeníkov je úloha, ktorá zaväzuje každého. Vykonáva sa modlitbou, apoštolskou prácou, každodenným svedectvom, očisťovaním historickej pamäti a nadovšetko obrátením srdca.“

Veľký slovanský pápež pri návšteve Prešova nepredvídane zmenil pripravený program, aby sa mohol ísť pomodliť k hrobu biskupa Gojdiča. Jeho ostatky, prenesené z anonymného trestaneckého hrobu číslo 681, dnes očakávajú slávne vzkriesenie z mŕtvych v prešovskej katedrále. Biskup Pavel je opäť medzi svojimi veriacimi, je v srdci Gréckokatolíckej cirkvi. Tak ako bol uprostred svojich veriacich, ako bol v ich srdciach od svojho nástupu na prešovský biskupský trón, ako bol v ich srdciach a modlitbách aj počas rokov väzenia. Dnes a naveky je už vладыka Pavel Gojdič účastníkom nikdy sa nekončajúcej nebeskej liturgie. Po boku svojho Majstra, ktorému slúžil ako kňaz, mních, biskup i väzeň pre Pána.

Veríme, že ani dnes nezabúda na Cirkev, ktorá mu bola zverená a v tajomnej výmene milostí a zásluh medzi Cirkvou bojujúcou a oslávenou vyprosuje „svojmu ľudu“ Božiu milosť a požehnanie.

o. Rastislav (farár)

Liturgické okienko VII. časť

Dvere, dvere, premúdrost' vnímajme!

Táto výzva pred prednesom symbolu viery má svoj pôvod už v prvých obdobiach kresťanstva. V prvotnej Cirkvi po tejto výzve diakoni alebo vrátnici povinne zatvorili dvere chrámu a od toho času doň nevpuštali nikoho. Zvlášť viditeľné to bolo počas prenasledovania kresťanov, ale aj neskôr, keď sa tieto dvere zatvárali pred tými, ktorí vo všeobecnosti nemali právo byť účastní na tajomstve Eucharistie.

V súčasnosti má táto starobylá výzva už iba duchovný zmysel. Cez ňu nás Cirkev vyzýva chrániť si dvere srdca a rozumu, aby cez ne nevošlo nič hriechne. Je to vlastne posledná výzva k verným, aby strážili dvere svojej duše pred vášňami, pokušeniami, aby odložili všetky svetské starosti a sústredili svoj rozum a srdce na dôležitý moment bohoslužby – eucharistickú obetu.

Symbol viery

Symbol viery je súhrnom právd, ktoré sa opierajú o Kristovo evanjelium. Keďže tento obrad sa nachádza bezprostredne pred eucharistickou obetou, viera v ňom vyjadrená je nevyhnutným predpokladom účasti na Eucharistii. Symbol viery je teda poznávacím znakom veriaceho kresťana a znakom spoločenstva medzi veriacimi. V našich podmienkach sa používa Nicejsko-carhradské vyznanie viery, ktoré bolo vyhlásené roku 381 na II. ekumenickom sneme v Carihrade (Konštantínopole, dnes Istanbul). Súčasť liturgie tvorí od začiatku 6.storočia ako odpoveď proti vtedajším šíriacim sa herézam. Pozoruhodným javom počas jeho prednesu je mávanie vzduchom (plátnom, ktoré sa používa na zakrytie čaše a diskosu) nad predloženými darmi. Toto mávanie sa začína v našej liturgii objavovať až po 15.storočí ako úkon prevzatý z jeruzalemskej alebo sýrskej tradície. Existuje niekoľko verzií na jeho vysvetlenie:

1. symbol Svätého Ducha, ktorý zostupuje na predložené dary;
2. symbol odkrytia hlbokých právd nachádzajúcich sa v liturgii;
3. symbol zemetrasenia pri vzkriesení Ježiša Krista.

Aj z týchto slov je zrejmé úzka spojitosť medzi vierou a obetou, medzi vierou a bohoslužbou, medzi teóriou a praxou. Kresťanská bohoslužba sa zakladá na viere a je súčasne jej najkrajším prejavom.

Anafora

Anafora alebo eucharistická modlitba, obetný prínos či kánon predstavuje v liturgickej reči akýsi formulár eucharistickej časti liturgie. Je to najdôležitejší moment bohoslužby, keď sa završuje obeta Nového zákona premenením prinesených eucharistických darov na skutočné telo a krv Ježiša Krista.

Anafora vo svojej podstate pochádza od samotného Ježiša Krista. On pri Poslednej večeri položil akési základy anafory, ktorú neskôr Cirkev doplnila o ďalšie obrady. Anaforu môžeme rozdeliť na osem častí: Eucharistický dialóg, Modlitba vďaky, Serafínska pieseň-Svätý, svätý, svätý, Premenenie, Modlitba anamnézy, Epikléza, Eucharistická spomienka, Doxológia.

Modlitba vďaky

Bezprostredne po eucharistickom dialógu nasleduje prvá modlitba anafory, tzv. ďakovná modlitba, keďže obsahom modlitby je chvála a vďakyvzdanie Bohu. Modlitba vďaky je najstaršou časťou anafory – sám Ježiš Kristus sa pri Poslednej večeri obrátil na nebeského Otca so slovami chvály a vďaky. Predobrazom tejto modlitby bola modlitba starozákonného veľkonočného obradu, ktorú čítal pán domu počas jedenia veľkonočného baránka.

V tejto modlitbe nachádzame tri základné motívy:

- oslavu Božej vznešenosti a všemohúcnosti,
- poďakovanie za dielo stvorenia sveta,
- poďakovanie za vykúpenie ľudského pokolenia.

Modlitba vďaky sa tak stáva výzvou na radosnú službu Bohu počas celého nášho pozemského života. Je však zároveň výzvou na vďakyvzdanie za všetky prijaté Božie dobrodenia.

o. Michal (kaplán)

Farské oznamy

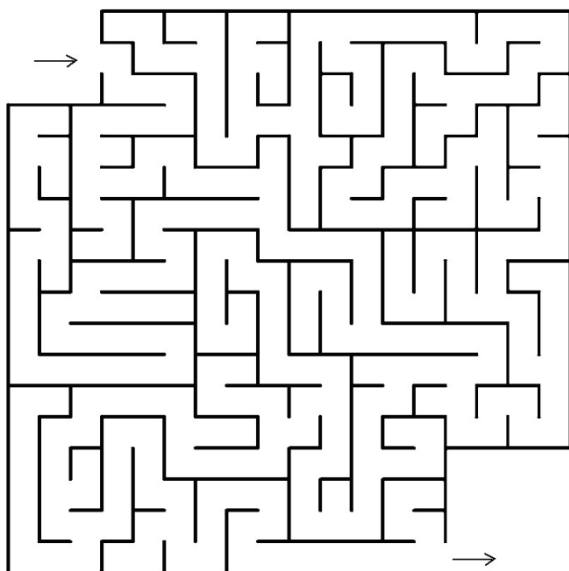
- ❖ v stredu 25. júla máme spomienku na Zosnutie sv. Anny, matky Presvätej Bohorodičky. Sv. liturgie budú: ráno o 8.00 (cirkevnoslov.) a večer o 18.00 (slov.)
- ❖ v nedeľu 29. júla bude pri sv. liturgiách zbierka na Svojpomocný fond pre farnosť.
- ❖ týždeň od 30. júla je prvopiatkový. Spovedať sa bude stále hodinu pred sv. liturgiou.
- ❖ v stredu 1. augusta bude po večernej sv. liturgii obrad Malého svätenia vody. Môžete si doniesť fľaše aby ste si zobrali s novoposvätenej vody. V tento deň sa začína aj uspenský pôst. Je to pôst pred sviatkom Zosnutia Presvätej Bohorodičky a trvá od 1. augusta do 14. augusta do večierne sviatku. V piatky platí zdržanlivosť od mäsa, kto však chce môže sa zdržiavať od mäsa aj v stredu.
- ❖ v piatok 3. augusta máme prvý piatok. Dopoludnia spoveď chorých, popoludní od 15.00 na Bani sv. spoveď a o 16.00 sv. liturgia. Vo farskom chráme od 17.00 sv. spoveď a o 18.00 sv. liturgia
- ❖ v sobotu 4. augusta máme fatimskú sobotu. Po sv. liturgii sa pomodlíme pobožnosť večeradla.
- ❖ v nedeľu 5. augusta bude sv. liturgia o 8.00 hod. v cirkevnoslovanskom jazyku, keďže je to prvá nedeľa v mesiaci august.
- ❖ pozývame veriacich na farskú púť do Medugorja, ktorá sa uskutoční v termíne od 29.7.-7.8.2012. Cena je 165 €. Nahlásiť sa môžete na farskom úrade.
- ❖ Deti a mládež pozývame aby sa už nahlasovali na tábor do Brusnice. Cena je 7 € na osobu, v prípade 2. člena z rodiny 6 €, tretí z rodiny platí 5 € a ďalej je už fixná cena 5 €.

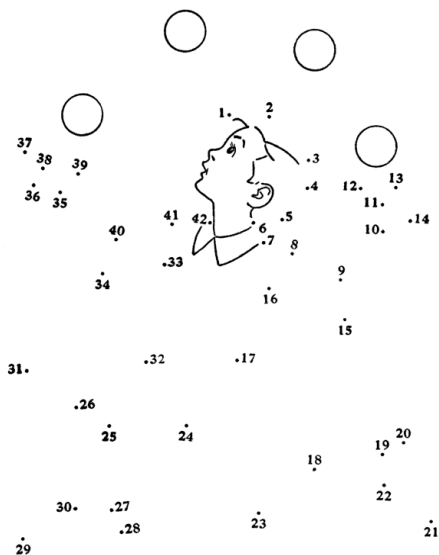
Drahý náš o. kaplán Michal. Ďakujeme Pánu Bohu za Vás, za Vaše kázne, povzbudenia, za čas strávený s nami a ako novému správncovi farnosti Čabalovce, Vám vyprosujeme veľa síl a požehnaní pri plnení kňazského poslania. Budeme na Vás spomínať len a len v dobrom.

S láskou, veriaci Prešov - Sekčov

Zábavné okienko

Idu dvaja policajti a na chodníku nájdu tuleňa. Zoberú ho a bežia za komisárom. „Pán komisár našli sme ho na ulici, čo s ním?“
„Čoooo, rýchlo s ním choďte do ZOO.“
- Na druhý deň ide komisár do práce a vidí tých dvoch ako za sebou vlečú tuleňa.
„Vy Nechápacvi, veď som vám vravel- choďte s ním do ZOO.“
- Pan komisár, tam sme boli včera, teraz ideme do kina.“

Prevzaté, spracoval DS

Vydáva: Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža,
Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov

Internet: www.grkat-sekcov.sk

e-mail: presov.sekcov@grkatpo.sk

Tel: 051/7725540

Tlač: A-print, s.r.o., Reimanova 9, Prešov

